

Література

1. Палагеча Р.М., Таран Н.Ю., Бацманова Л.М. Фізіологія зимостійкості та інтродукції деяких видів роду магнолій (*Magnolia L.*) в умовах Київського Полісся: Наукове видання. – Київ: Фітосоціоцентр, 2009. – С. 15-18.
2. Angiosperm Phylogeny Group. An update of the Angiosperm Phylogeny Group classification for the orders and families of flowering plants: APG II [Text] // Botanical Journal of the Linnean Society. – 2003. – №141. –Р. 339– 436.
3. Mosyakin, S.M. Vascular plants of Ukraine a nomenclatural checklist [Text] / S. M. Mosyakin, M.M. Fedoronchuk. – Kiev: Naukova Dumka Press, 1999. – 346 p.

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ВИДІВ РОСЛИН ДЛЯ РЕІНТРОДУКЦІЇ

*Козуб-Птиця В.В.
Донецький ботанічний сад НАН України*

Флора південного сходу України зазнала значної антропогенної трансформації і, як зазначає Р.І. Бурда, для даної флори характерними є 3 процеси – збіднення генофонду місцевих видів, занесення і експансія адвентивних видів та виникнення еволюційних змін, які викликані антропогенним порушенням природного середовища [2]. Збіднення генофонду місцевої флори відбувається як за рахунок повного зникнення місцевих популяцій тотальних видів, так і за рахунок скорочення їх ареалу і чисельності [2]. На сьогодні існують різні методичні підходи та методи охорони раритетних видів рослин як пасивного, так і активного характеру, що дозволяє вибрати та застосувати найбільш оптимальний шлях охорони рослин відповідно до особливостей регіону. Актуальним та своєчасним методи збереження та відновлення видів рослин є їх реінтродукція (репатріація).

Важливим питанням в реінтродукційних проектах залишається вибір об'єкта реінтродукції. Як показує досвід, відсутність єдиних критеріїв до вибору об'єкта реінтродукції призводить до того, що в програми з реінтродукції включено часто види, які не потребують першочергової охорони, або тільки регіонально рідкісні види. У такому разі часто види, які потребують першочергової охорони, залишаються поза увагою. До списків видів з реінтродукції потрапляють види, що мають цінне господарське (декоративні, лікарські, технічні, медоносні та ін.) [1] або наукове (ендемичні і рідкісні види, або види, що цікаві екологічною та біоморфологічною спеціалізацією, тощо) [4] значення. Зарубіжні публікації свідчать про те, що реінтродукцією займаються також і з видами напівпаразитів [5] та водними [6] видами. Міжнародні програми наголошують, що об'єктами реінтродукції повинні виступати в першу чергу зникаючі види світової флори [3].

При виборі видів для реінтродукції пропонуємо керуватись наступними критеріями:

- наявність виду в списках охоронюваних видів рослин будь-якого рангу;
- види, які характеризуються високими або зростаючими темпами скорочення чисельності популяцій та їх знищення;
- належність виду до таких, природні популяції яких деструктивні, невеликі за площею і їм загрожує небезпека знищення;
- господарсько цінні ресурсні види;
- ландшафтоутворюючі види, важливі для збереження соціологічно цінних середовищ (екосистем);

- наявний досвід успішної інтродукції виду;
- реальна можливість за короткий час забезпечити посадковим матеріалом реінтродукційні роботи.

Таким чином, при відборі видів рослин для їх реінтродукції пріоритет має віддаватися тим видам, яким загрожує знищення, особливо тим, які мають важливе економічне, біологічне та наукове значення.

Література

1. Антонюк Н.Е. Відтворення корисних трав'янистих рослин в рівнинних лісах УРСР/ Н.Е. Антонюк // Інтродукція та акліматизація рослин. – 1982. – Вип. 20. – С. 95 – 98.
2. Бурда Р.И. Антропогенная трансформация флоры / Р.И. Бурда. – Киев: Наук.думка, 1991. – 168 с.
3. Международная программа ботанических садов по охране растений / Под ред. И. В.Смирнова, В.Л. Тихоновой. – М.: Б. и., 2000. – 57 с.
4. Собко В.Г. Возрождение, восстановление и охрана двух вымирающих видов флоры Украинской ССР/ В.Г. Собко // Новые культуры в народном хозяйстве и медицине. – Киев: Наук. думка, 1976. – 2. – С. 151 – 154.
5. Obee E.M. Propagation and reintroduction of the endangered hemiparasite *Schwalbea americana* (Scrophulariaceae)/ E.M. Obee, R.J. Cartica // *Rhodora*. – 1997. – 99, № 898. – P. 134 – 147.
6. Town S.J. The reintroduction of native aquatic plants into Fenland ditches / S.J. Town, S.R. Runham // *Field margins: Integr. agr. and conserv. proc. symp.* – Farnham. – 1994. – P. 351 – 356.

ДО ПИТАННЯ ВИДОВОГО СКЛАДУ МАКРОМІЦЕТІВ ЛІСОВИХ ЦЕНОЗІВ РУБЛІВСЬКОГО ЛІСНИЦТВА В ОКОЛИЦЯХ С. ВЕЛИКА РУБЛІВКА (КОТЕЛЕВСЬКИЙ РАЙОН ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

*Корчака М.В., Войтенко С.І., Беседіна І.С.
Великорублівська ЗОШ I-III ступенів Котелевського району
Полтавської області
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

Територія Полтавської області у мікологічному відношенні вивчена фрагментарно. Це стосується, передусім, лісових масивів, приурочених до долин річок Ворскла, Псел, Сула та їх приток, які на сьогодні є здебільшого природно-заповідними об'єктами.

Осередками біорізноманітності, зокрема й мікологічної, є лісові масиви Рублівського лісництва в околицях сіл Велика Рублівка, Милорадове, Ковалеве Котелевського району Полтавської області. Зважаючи на результати попередніх розвідок щодо видового різноманіття грибів та необхідності більш детального їх вивчення з точки зору поширення, видового складу, екології стала очевидною потреба комплексного мікологічного вивчення на визначеній території.

Попередні оригінальні дослідження видового складу шапкових грибів околиць с. Велика Рублівка проведені нами в осінній період 2010 року. Усього на досліджуваній території виявлено 40 видів грибів макроміцетів, які належать до 20 родів, 11 родин, 5 порядків класу Базидіоміцети. За результатами проведеного аналізу встановлено, що значну перевагу мають гриби порядку Агарикальні (16 видів). Серед родин найбільшою видовою різноманітністю відзначається Трихоломові (12 видів). Інші родини –